

Notitie

afzender Directie Inhoud

opsteller Staf EUZA

telefoon

e-mail

aan De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken
datum 26 februari 2026
betreft *Ambtelijk voorbereide annotaties plenaire COSAC van 15 - 17 maart 2026*

Van **15 maart tot 17 maart 2026** vindt te Nicosia de plenaire COSAC plaats onder Cypriotisch Voorzitterschap. De delegatie van het Nederlands parlement bestaat uit de Eerste Kamerleden Van Apeldoorn (SP), commissievoorzitter, en Van Ballekom (VVD). De commissie EU-zaken van de Tweede Kamer zal vertegenwoordigd worden door het lid Zwinkels (CDA). Ambtelijke ondersteuning wordt verzorgd door Ilse Van den Driessche en Gertrude Kort (Eerste Kamer) en Janneke Timmer (Tweede Kamer).

Zondag 15 maart 2026

15:00 – 20:00 Check-in at hotels

17:30 – 18:30 Briefing door de Ambassadeur van Nederland op Cyprus, Wouter Plomp (locatie: lobby van het hotel)

19:00 Departure by shuttle buses from the hotels to the dinner venue

19:30 – 21:30 Cultural programme and official dinner

21:30 Return by shuttle buses to the hotels

Annotatie

Op zondagmiddag zijn er ook bijeenkomsten van de voorzitters van de COSAC EU Med (voor landen aan de zuidelijke Middellandse Zee) en de presidentiële troika van de COSAC. De troika bestaat uit drie landen: de huidige, de vorige en de volgende voorzitter van de EU, en het Europees Parlement als vast lid. Nederland neemt aan beide vergaderingen niet deel.

De Ambassadeur van Nederland op Cyprus, de heer Wouter Plomp, zal de delegatie een briefing geven over de politieke actualiteit op Cyprus en over de prioriteiten van Cyprus voor het EU-voorzitterschap.

Maandag 16 maart 2026

07:30 Departure from the hotels for political group meetings

08:00 – 09:00 Meetings of the political groups

08:00 Departure by shuttle buses from the hotels for the remaining participants

09:00 Opening of the Conference

- Opening address by Mr Harris Georgiades, Chairman of the Standing Committee on Foreign and European Affairs of the House of Representatives
- Welcome address by Ms Annita Demetriou, H.E. The President of the Houses of Representatives of the Republic of Cyprus
- Keynote Address by Mr Nikos Christodoulides, H.E. The President of the Republic of Cyprus

datum 26 februari 2026

blad 2

Procedural issues and miscellaneous matters

- Adoption of the draft agenda of the LXXV COSAC Plenary Meeting
- Outcome of the Meeting of the Presidential Troika of COSAC
- Presentation of the 45th COSAC Bi-Annual Report
- Co-funding of the Permanent Member of the COSAC Secretariat
- Information concerning the COSAC voting guide
- Letters received by the Presidency
- Any other business

Annotatie

Halfjaarlijks produceert het COSAC-secretariaat een rapport met de resultaten van de beantwoording van de COSAC-questionnaire. De questionnaire is in december 2026 verzonden aan de nationale parlementen en betrof de volgende onderwerpen:

- het Meerjarig Financieel Kader (MFK)
- parlementaire betrokkenheid bij het EU-uitbreidingsbeleid
- de toetsing van EU-wetgevingsvoorstellen door nationale parlementen.

De beantwoording van de questionnaire is in de commissie EUZA voor instemming voorgelegd.

Bij het agendapunt co-financiering van het permanente lid van het COSAC-secretariaat wordt doorgaans bevestigd dat aan de benodigde financiering is voldaan door parlementen. Tijdens de vorige plenaire COSAC is besloten om om de financiering van het permanente lid van het COSAC-secretariaat vanaf 1 januari 2027 volledig te verdelen onder de parlementen. Dit besluit is tijdens de Griffiersbijeenkomst bekrachtigd. Tot op heden wordt een deel van de kosten gedragen door het parlement dat het permanente lid afvaardigt.

COSAC voting guide: In de conclusies van de vorige plenaire COSAC werd het COSAC-secretariaat gevraagd om een voting guide op te stellen om met name COSAC-contributies soepeler vast te stellen. Daartoe zijn alle delegaties uitgenodigd om aan te geven welke regels in het COSAC-reglement verduidelijking behoeven. Vanuit de Eerste Kamer zijn geen suggesties gedaan.

10:15 – 11:45 Session I: Implementation of the priorities of the Cyprus Presidency of the Council of the European Union

Keynote speaker:

- Ms. Marilena Raouna, Deputy Minister for European Affairs of the Republic of Cyprus

Debate

11:45 – 12:15 Family photo and coffee break

Annotatie

Het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie is op 1 januari 2026 overgedragen van Denemarken aan Cyprus, dat dit voorzitterschap tot 30 juni 2026 zal behouden. Het motto van het Cypriotische voorzitterschap is: "An Autonomous Union. Open to the World".

Het Cypriotische voorzitterschap staat in het teken van het versterken van Europese autonomie aan de hand van vijf overkoepelende [prioriteiten](#), namelijk:

- Autonomie door defensie en veiligheid;
- Autonomie door concurrentievermogen;
- Autonoom en open voor de wereld;
- Een autonome unie van waarden die niemand achterlaat;
- Een langetermijnbegroting voor een autonome unie.

Het volledige programma met de uitwerking van de prioriteiten treft u [hier](#).

datum 26 februari 2026

blad 3

12:15 – 13:45 Session II: The EU and the Mediterranean: The Way Forward for a Stronger Euro-Mediterranean Partnership

Keynote speakers

- Ms. Dubravka Šuica, European Commissioner for the Mediterranean
- Mr. Esteban González Pons, Vice-President of the European Parliament

Debate with the participation of parliamentary representatives from the Southern Mediterranean countries

13:45 – 14:45 Buffet lunch

Annotatie

Het Cypriotisch Voorzitterschap wil de samenwerking met de Mediterrane regio versterken en gebruiken als deel van de bredere EU-agenda op veiligheid, migratie en geopolitieke stabiliteit.

Pact for the Mediterranean

Om de doelstellingen van de EU op het gebied van stabiliteit, veiligheid en welvaart te bevorderen, wil het Cypriotisch Voorzitterschap uitvoering geven aan het nieuwe Pact for the Mediterranean.

Op 28 november 2025 is in Barcelona officieel het [Pact for the Mediterranean](#) gelanceerd. Met dit Pact willen EU-lidstaten en samenwerkingspartners rond de zuidelijke Middellandse Zee zich verbinden om nauwere samenwerking aan te gaan op het gebied van migratie, economie, duurzaamheid en veiligheid. Ook wil de Europese Commissie met dit Pact een omvattend raamwerk creëren dat de regio stabiliteit, ontwikkeling en gedeelde groeikansen biedt met nadruk op wederzijds voordeel voor zowel de EU als de Mediterrane partners.

Bezoek Von der Leyen en Costa aan Jordanië, Syrië en Libanon

In navolging van het Pact for the Mediterranean heeft Commissievoorzitter Von der Leyen samen met Voorzitter van de Europese Raad Costa, een [bezoek](#) gebracht aan het Midden-Oosten om de samenwerking in de regio te versterken. In Jordanië vond de eerste EU-Jordanië top plaats. Deze top bouwt op het nieuwe bilaterale partnerschap dat in 2025 is gesloten. Ook brachten von der Leyen en Costa een eerste bezoek aan Syrië na de val van het regime Al-Assad. De EU wil een nieuwe politieke samenwerking starten via een High-Level Dialogue en Syrië opnieuw toegang geven tot de Europese markt. In Libanon herbevestigde von der Leyen de financiële steun die de EU het Libanese leger biedt.

Alomvattend vredesplan Gaza

Op 9 oktober 2025 is er een vredesplan gesloten tussen Israël en Hamas. Het plan is onder leiding van de Amerikaanse president Trump onderhandeld in overleg met Arabische landen. Op 17 november is het plan goedgekeurd door de VN Veiligheidsraad. Het Cypriotisch Voorzitterschap wil dat de EU zich blijft inzetten voor het alomvattende vredesplan voor Gaza, alsmede het faciliteren van de verspreiding van hulpmiddelen.

Tijdens het World Economic Forum in januari 2026 is de Board of Peace opgericht als onderdeel van het vredesplan voor Gaza. Op 19 februari 2026 vond een [eerste overleg](#) plaats van de Board of Peace. Eurocommissaris van de Middellandse Regio Šuica heeft namens de EU dit eerste overleg bijgewoond. De deelname van de eurocommissaris leidde tot [kritiek](#) binnen het Europees Parlement. Šuica verklaarde dat zij de vergadering enkel heeft bijgewoond en niet actief aan de besprekingen heeft deelgenomen. Zij gaf aan dat ze het overleg bijwoonde op verzoek van Ursula von der Leyen, en niet optrad als vertegenwoordiger van de lidstaten of van de EU als geheel.

14:45 – 16:15 Session III: Reflections on Competitiveness and the Next Multiannual Financial Framework

datum 26 februari 2026

blad 4

Keynote speakers:

- Prof. Michael Arghyrou, Head of the Economics Office of the Prime Minister of the Hellenic Republic
- Mr. Siegfried Mureşan (EPP, Romania) and Ms Carla Tavares (S&D, Portugal), European Parliament co-rapporteurs on the EU Multiannual Financial Framework (remote participation)

Debate

Departure by shuttle buses to the hotels (Except for the Chairpersons of COSAC/ Heads of delegations)

Annotatie

Europees concurrentievermogen

Op 12 februari vond een informele Europese Raad plaats die betrekking had op geo-economie en de implicaties van de geopolitieke situatie op het Europees concurrentievermogen. Commissievoorzitter Von der Leyen gaf aan vóór de ER van 19-20 maart te zullen komen met een routekaart inclusief een actieplan "Eén Europa, één markt", met naar verwachting aandacht voor onder andere verdere vereenvoudiging van regelgeving en een 28e regime met een rechtsbasis voor een Europese BV.

MFK

Op de [MFK-themapagina](#) vindt u alle voor het MFK relevante documenten, waaronder de [kabinetsappreciatie](#) van het MFK.

Tijdens de Informele Raad Algemene Zaken van 2-3 maart 2026 zal worden ingegaan op de *governance* onder het nieuwe MFK, waaronder het zogenaamde sturingsmechanisme voor het opstellen van de EU-jaarbegrotingen dat de Commissie heeft voorgesteld. Via dit mechanisme kunnen de Raad en het Europees Parlement de belangrijkste prioriteiten identificeren voorafgaand aan het jaarlijkse voorstel van de Commissie voor de jaarbegroting. Een triloog zal plaatsvinden om tot overeenstemming te komen over de belangrijkste prioriteiten voor de jaarbegroting.

Eerste Kamer

Met betrekking tot het MFK in het algemeen besloten de commissies EUZA en FIN in november 2025 voorlopig geen nadere stappen te zetten en dit onderwerp in het eerste kwartaal van 2026 opnieuw te agenderen.

Op 14 oktober 2025 hebben de commissies EUZA en FIN een technische briefing gehouden met ambtenaren van het ministerie van BZ en het ministerie van Financiën over het MFK. Op dezelfde dag is gesproken met het Nederlandse lid van de Europese Rekenkamer, waarbij diverse aspecten van het MFK aan de orde kwamen.

Op 10 maart 2026 zal de heer Blok van de Europese Rekenkamer de commissies opnieuw spreken over het toekomstige MFK, naar aanleiding van diverse adviezen die de ERK begin 2026 heeft uitgebracht.

De Eerste Kamer heeft het volgende specifieke dossier in behandeling met betrekking tot het MFK: [E250026 - Voorstel voor een Verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034](#)

Dit voorstel ziet op het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), de Europese Territoriale Samenwerking (Interreg) en het Cohesiefonds en beoogt deze fondsen in het volgend Meerjarig Financieel Kader onder de pijler "National and Regional Partnership Plans" (NRPP) te laten vallen.

Momenteel loopt schriftelijk overleg met de regering en politieke dialoog met de Europese Commissie over twee voorstellen in bovenstaand edossier met betrekking tot Europese fondsen. In beide gevallen is nog geen antwoord ontvangen.

datum 26 februari 2026

blad 5

16:30 – 18:15 Meeting of the Chairpersons of COSAC/Heads of delegations

Chair: Mr Harris Georgiades

Discussion on the Draft Contribution and Conclusions of the LXXV COSAC

Return by shuttle buses to the hotels

19:30 Departure by shuttle buses from the hotels to the dinner venue

20:00 – 22:00 Cultural programme and dinner hosted by Ms Annita Demetriou, H.E. The President of the House of Representatives of the Republic of Cyprus

22:00 Return by shuttle buses to the hotels

Annotatie

Voorgestelde conclusies en contributies

Ter voorbereiding op de bijeenkomst zal het Cypriotische voorzitterschap twee weken voor de bijeenkomst een conceptversie laten circuleren van de zogenaamde 'conclusions' en 'contributions' van de COSAC. Eventuele amendementen kunnen naar verwachting in de dagen erna worden ingediend. Doorgaans dienen de delegatie van Eerste en Tweede Kamerleden, waar mogelijk en voor zover gewenst, gezamenlijk amendementen in. De voorgestelde conclusies en contributies waren op het moment van schrijven van deze annotatie nog niet beschikbaar.

In deze sessie wordt een geconsolideerde tekst met de ingediende amendementen besproken door de delegatieleiders, d.i. een compromistekst die in de troika-vergadering voorafgaand aan de plenaire COSAC wordt vastgesteld.

In haar vergadering van 17 april 2012 heeft de commissie ESO (voorganger van EUZA) besloten: *"Overwegende dat deelnemende Kamerleden niet met een mandaat van de commissie aan de COSAC deelnemen, gelet op het feit dat het politieke debat over de tijdens de komende COSAC geagendeerde onderwerpen primair in de nationale parlementen thuishoort, en dat deze onderwerpen daar een gedegen discussie vergen die niet altijd tot politieke consensus leidt of hoeft te leiden, bepleit de commissie terughoudendheid bij het formuleren van (al te stellige) conclusies van de COSAC over de (on)wenselijkheid van Europese maatregelen ter zake van de geagendeerde onderwerpen. Dit hoeft evenwel aan een inhoudelijke gedachteswisseling tijdens de COSAC niet in de weg te staan."* Dit standpunt is meermaals herbevestigd door de commissie EUZA. Het is echter de ervaring dat de contributies met name de laatste jaren politieker zijn geworden.

Het reglement van orde van COSAC bepaalt dat de bijdragen van de COSAC geenszins bindend zijn voor de nationale parlementen en hun standpuntbepaling onverlet laten (1.3.). Conclusies en contributies worden in de regel bij consensus aangenomen.

Voorgesteld wordt om de commissievoorzitter, die als delegatieleider deelneemt, tijdens de meeting of Chairpersons naar bevind van zaken te laten handelen en indachtig bovenstaande uitspraak van de commissie in 2012.

Dinsdag 17 maart 2026

08:30 Departure by shuttle buses from the hotels to the Conference venue

09:30 – 11:30 Session IV: EU Enlargement and Partnerships in a Changing Geopolitical Context

Keynote speaker:

datum 26 februari 2026

blad 6

- Mr. Sven Simon, Chair of the European Parliament Committee on Constitutional Affairs (AFCO)

Interventions by the Chairs or representatives of the European Affairs Committees of candidate countries

Debate

11:30 – 12:00 Coffee break

Annotatie

Partnerschappen

Relatie EU-VS

Tijdens de [Raad Buitenlandse Zaken \(Handel\) van 24 november 2025](#) vond een lunchbijeenkomst plaats met de Amerikaanse minister van Economische Zaken Lutnick en de Handelsvertegenwoordiger Greer over het op [21 augustus 2025](#) gesloten handelsakkoord. Beide blokken meldden voortgang in de uitvoering van het handelsakkoord. Nederland benadrukte het belang van snelle EU-implementatie van de tariefafspraken. De EU uitte de ook voor Nederland grote zorgen over Amerikaanse tarieven van 50% op staal en aluminium.

Op 20 februari 2026 verklaarde het Amerikaans Hooggerechtshof de importheffingen van Donald Trump [illegaal](#). Trump reageerde met nieuwe invoerrechten van 15 procent. Het Europees Parlement [stelde](#) in reactie op de uitspraken een stemming over het handelsakkoord met de Verenigde Staten uit. Ook de Europese Commissie onderzoekt de gevolgen van de uitspraken op het handelsakkoord. In een [verklaring](#) heeft de Commissie aangegeven dat de EU verwacht dat de VS zich aan de gemaakte afspraken zal houden.

Eerste Kamer

De Eerste Kamer heeft het volgende dossier in behandeling met betrekking tot handel:

[E250022 - Voorstel voor een Besluit van de Raad voor opschorting van handelsconcessies met Israël](#)

Op 17 september 2025 presenteerde de Europese Commissie voorstellen om de belangrijkste handelsbepalingen van de Associatieovereenkomst tussen de EU en Israël op te schorten. Hierdoor verliest Israël zijn preferentiële toegang tot de EU-markt, en zullen invoerrechten gelden zoals voor andere landen zonder vrijhandelsovereenkomst

De Eerste Kamercommissie BDO besloot op 23 september, op verzoek van het lid Marquart Scholtz (BBB), het voorstel in behandeling te nemen. Er hebben meerdere schriftelijke overleggen plaatsgevonden over dit voorstel. De commissie besloot op 6 februari 2026 om nader schriftelijk overleg te voeren met de minister zodra er een nieuw kabinet is aangetreden.

[E250030 - Voorstel voor een Besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur](#)

Op 3 september 2025 heeft de Europese Commissie voorstellen goedgekeurd voor Besluiten van de Raad over de ondertekening en sluiting van twee parallelle rechtsinstrumenten: de partnerschapsovereenkomst tussen de EU en Mercosur (EMPA) en de interim-handelsovereenkomst (iTA). De iTA zal worden ingetrokken en vervangen door de EMPA zodra deze laatste volledig is geratificeerd en in werking treedt. Op 6 december heeft de Europese Commissie een handelsverdrag gesloten met de Mercosur (Brazilië, Argentina, Uruguay, Paraguay en Bolivia). Over het handelsakkoord wordt al sinds 1999 onderhandeld.

De Eerste Kamercommissie BDO besloot op 18 november, op verzoek van het lid Visseren-Hamakers (Fractie Visseren-Hamakers), het voorstel in behandeling te nemen. Naar

datum 26 februari 2026

blad 7

aanleiding van een eerder schriftelijk overleg heeft de commissie op 3 februari 2026 nadere vragen gesteld aan de staatssecretaris Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp.

[E260001 - Voorstel voor een Verordening tot uitvoering van de bilaterale vrijwaringsclausule in de partnerschap- en interim-handelsovereenkomst EU-Mercosur met betrekking tot landbouwproducten](#)

Op 8 oktober 2025 publiceerde de Europese Commissie het voorstel voor een Verordening tot uitvoering van de bilaterale vrijwaringsclausule in de partnerschap- en interim-handelsovereenkomst EU-Mercosur met betrekking tot landbouwproducten.

De Eerste Kamercommissie LNV besloot op 14 oktober, op verzoek van het lid Kluit (GroenLinks-PvdA) het voorstel in behandeling te nemen. Op 3 februari 2026 zijn er nadere vragen gesteld aan de minister van LNV.

Uitbreiding

Wat betreft de uitbreiding van de EU zet het Cypriotische voorzitterschap de op verdiensten gebaseerde (*merit based*) benadering voort. Onderhandelingen moeten op basis van de Kopenhagencriteria plaatsvinden.

Uitbreidingspakket

Op 4 november 2025 publiceerde de Europese Commissie het [Uitbreidingspakket voor 2025](#). Dit pakket beschrijft de voortgang van de kandidaat-lidstaten van het afgelopen jaar. Uitbreiding van de EU staat hoog op de lijst van prioriteiten van de EU en de toetreding van nieuwe lidstaten komt steeds verder binnen bereik, aldus de Commissie. Montenegro is het verst gevorderd met de hervormingen en ligt op schema om eind 2026 de onderhandelingen af te ronden. Voor Albanië is dat eind 2027, voor Oekraïne en Moldavië eind 2028.

Kabinetsappreciatie Uitbreidingspakket

Op 28 november 2025 stuurde de regering de kabinetsappreciatie over het Uitbreidingspakket. De regering gaf hierin aan dat zij streng vasthoudt aan de eisen voor EU-lidmaatschap, inclusief de Kopenhagen-criteria, en dat hieraan geen concessies worden gedaan.

Raad Algemene Zaken

Tijdens de [Raad Algemene Zaken van 16 december 2025](#) kon de Raad geen uitbreidingsconclusies aannemen vanwege de aanhoudende blokkade van Hongarije op het toetredingsproces van Oekraïne. Hierover sprak een brede groep lidstaten, waaronder Nederland diepe teleurstelling uit. De concept Raadsconclusies die op steun konden rekenen van 26 lidstaten zijn door het Deens voorzitterschap uitgegeven als voorzittersconclusies.

Eerste Kamer

Met betrekking tot Uitbreiding heeft de Eerste Kamercommissie EUZA het uitbreidingspakket voor 2025 in behandeling ([E250027](#)). Op 24 februari 2026 leverden de fracties van de BBB, VVD, SP, Partij voor de Dieren, fractie-Van de Sanden en fractie-Visseren-Hamakers inbreng voor schriftelijk overleg met de regering, de fracties SP en fractie-Van de Sanden leverden tevens inbreng voor politieke dialoog met de Europese Commissie.

Ook kwamen de toetreding van kandidaat-lidstaten en de criteria ter sprake in de Algemene Europese Beschouwingen (4 november 2025).